

VEGYESEK.

Jegyzőkönyvi kivonat a tartott természettudományi szakülésekről.

III. F. évi április 24-én az egyetem physikai intézetében megtartott természettudományi szakülésen:

1. Dr. A b t A n t a l „A moraviczai magnetit és az aczél mágneses viselkedésének összehasonlítása“ czimen előadja, hogy közelebről több Moráviczáról származó magnesvaskő birtokába jutott, melyek természetes mágnességét galvanoterrel, távesővel és skálával megvizsgálván, azt tapasztalta, hogy valamennyi darab többé-kevésbbé polárus mágnességet mutat. Azután a magnetit darabokat alkalmas mágnesező tekercsbe téve, a melyen előbb két, azután négy és végre 14 Bunsen elem áramát vezette keresztül, azután permanens mágnességüket megmérve tapasztalta, hogy valamennyi közel azonos súlyu magnetit darab, a tekercs mágneses mezejében, tetemes, de nagyon különböző mennyiségű permanens mágnességet vett fel. Egy hámatit darab, sőt egy trachyt is, határozott polárus mágnességet nyert. Valamennyi példány a felvett mágnességet jól megtartja; 5 nap múlva is a veszteség igen csekély volt.

Behatóbb vizsgálat czéljából és az aczéllal való összehasonlítás tekintetéből a vasos magnesvaskő példányoknak két különböző anyagi szerkezetű darabjából hasábokat vágatott, melyeket egyenlő alakú és méretű — egy üvegekeménységű és egy kék színre megfuttatott — aczélhasábokkal hasonlított össze: egyenlő és fokozatos áramintenzitás mellett alkalmas tekercsben megmágnesezte és a permanens és temporalis mágnességet meghatározta. Az egyik magnetit rudacska, melynek fajsúlya 4.537 volt, permanens mágnessége 0—7.3-ig emelkedett; a kék aczélé 0—1.9-ig, az üveg keménységű fekete aczélé pedig 0—4.0 volt. A magnetit permanens mágnessége tehát a kék aczélét közel 4-szer, a fehér aczélét pedig közel kétszer multa felül. Egy sárga erekkel átszótt finomszemű tömör magnetitből készült hasáb, melynek fajsúlya 4.546 volt, permanens mágnessége a fehér aczél mágnességét 3.8-szor multa felül.

A fokozatos áramintenzitás változásánál, a mágnesség változása is egyenletes; és ez csak in ilyen körülmények közt vizsgálható.

2. Dr. B á l i n t S á n d o r ismerteti a múzeum ásvány-földtani gyűjteménye számára ujonnan beszerzett *Ursus spelaeus* (barlangi medve) csontvázát, melyet összehasonlítva a most élő medve csontvázával, kitünt, hogy a barlangi medve természetére nézve majdnem kétszer akkora volt, mint a most élő medve. *b)* Bemutatja a *Blicca Björkna L.* nevű, Erdélyre nézve új halfaj két példányát, melyeket az Olt vizében fogtak. *c)* Ismerteti a *Calliphora (Musca) vomitoria* nevű légy álzáit, melyeket egy beteg ember ürülékében találtak a helybeli belgyógyászati klinikán. *d)* Végül felhozza, hogy a *Méhely Lajos* és *Cserni B.* által említett *Oryctes nasicornis* nevű bogár Erdélyben való előfordulása ez ideig még nincs bebizonyítva, mert az általok *Oryctes*-nek tartott bogárról kitünt, hogy az voltaképen *Grypus*.